



T.C.  
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI  
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı



EVLENDİRME İŞLERİ  
TEFTİŞ REHBERİ  
(Mülkiye Müfettişleri İçin)

HAZIRLAYANLAR

Yener YÜKSEL : Mülkiye Başmüfettişi  
Hakan ÖZARSLAN : Mülkiye Müfettişi  
Zafer YİĞİT : Mülkiye Müfettişi

## İÇİNDEKİLER

|                                 |   |
|---------------------------------|---|
| 1- BAŞLANGIÇ.....               | 1 |
| 2- ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU..... | 1 |
| 3- EVLENME İŞLERİ.....          | 1 |
| 4- CEZA VE HÜKÜMLERİ .....      | 9 |
| 5- DENETİM.....                 | 9 |
| 6- GÖREV VE SONUÇ.....          | 9 |



**01. BAŞLANGIC**

**01.01-** Evlendirme memurluğu kayıt ve işlemlerinin teftiş veya denetimine esas olan onay ile görev emri tarih ve sayısı belirtilerek, müfettiş tarafından görülebilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususların aşağıdaki maddelerde gösterildiği belirtilecektir.

**02. ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU**

**02.01-** Evlendirme memurluğu kayıt ve işlemlerinin bir önceki teftişinin kimin tarafından yapıldığı belirtilecek ve bu teftişe ait teftiş raporunun tarih ve sayısı yazılacaktır.

**02.02-** İçişleri Bakanlığı *Mülkiye Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin* 43,48 ve 58 inci maddeleri uyarınca;

a) İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünde, ilçe nüfus müdürlüğünde, kurum ve kuruluşlarda sayfaları numaralandırıldıktan sonra mühürlenip, son sayfasında defterin kaç sayfadan ibaret olduğunun ayrıca yazılarak ilgili birim amirince tasdik edilmiş bir Teftiş Defterinin bulunup bulunmadığı,

b) Genel ve özel teftiş sırasında öncelikle teftiş defterlerini ve dosyalarını incelemek suretiyle, bir önceki teftişte eleştiri konusu yapılan ve ilgili birimlerce yerine getirilmesi istenen hususların yerine getirilip getirilmediği,

c) Teftiş raporlarının ve bunlarla ilgili olarak verilen emir ve yazıların özel bir dosyada saklanıp saklanmadığı, devir ve tesliminin yapılıp yapılmadığı,

ç) Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayıları ile özetlerinin, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılıp yazılmadığı,

**02.03-** *İçişleri Bakanlık Makamının 18.04.2011 tarih ve 2426 sayılı Olur'u ile yürürlüğe giren "Mülkiye Müfettişlerince Düzenlenen Raporların Değerlendirilmesi, Takibi ve Sonuçlandırılması Hakkında Yönerge"* hükümlerine göre gerekli işlemlerin yapılarak rapora verilecek cevap konusunda yetkililerin bilgilendirilmesinin ve *Yönergenin 22 nci maddesi* gereği hizmet içi eğitimin yapılıp yapılmadığı,

**03. EVLENME İŞLERİ****Evlendirme Memurları**

**03.01-**5490 sayılı *Nüfus Hizmetleri Kanununun 22 nci maddesi ve Evlendirme Yönetmeliğinin 7 nci maddesi* gereğince;

Evlendirme işlemlerinin belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtar tarafından veya Bakanlık tarafından evlendirme yetkisi verilen il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ve nüfus müdürlükleri ile il ve ilçe müftülükleri tarafından yürütülüp yürütülmediği,

Eşlerden birinin yabancı olması halinde ise evlendirmenin belediye evlendirme memurlukları veya nüfus müdürleri tarafından yapılıp yapılmadığı,

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği****Evlendirme Memurluğu Görev ve Yetkisinin Verilmesinde Usul****03.02- Evlendirme Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi uyarınca;**

Nüfus müdürlüğüne evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmesi halinde il nüfus ve vatandaşlık müdürünün, ilçe için ilgili kaymakamlığın da görüşünü alarak, evlendirme memurluğu yetkisi verilecek personeli ismen tespit edip vali onayına sunacağı ve ilgili nüfus müdürlüğüne bildireceği, il nüfus ve vatandaşlık müdürleri ile ilçe nüfus müdürlerinin bu halde başkaca bir onaya lüzum kalmaksızın evlenme akdi yapmaya yetkili oldukları,

Evlendirme memurluğu görev ve yetkisinin belediye başkanınca bizzat ya da görevlendirdiği üst düzey personel tarafından kullanılabileceği,

Evlendirme memurluğu yetki ve görevinin, tebliği tarihinden itibaren yeni görevliye geçeceği ve Bakanlık gerektiğinde Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen yetkilerini kısmen veya tamamen il valiliğine de devredebileceğinden, madde hükmüne uygun işlem yapılıp yapılmadığı,

Bakanlık Makamının 10/12/2020 tarihli ve 134263 sayılı oluru ile il müftülüklerinde bir "il müftü yardımcısına" ve ilçe müftülüklerinde ise bir "şube müdürüne" daha evlendirme memurluğu yetkisi ve görevinin verilebileceğine dair onay verildiğinden, il ve ilçe müftülüklerinde tespit edilen personele Valilik Makamının onayı alınarak evlendirme memurluğu yetkisi verilip verilmediği,

Bakanlık Makamının 16/10/2024 tarihli ve 713288 sayılı oluru ile il müftülüklerinde il müftü yardımcılara; ilçe müftülüklerinde ise ilçe şube müdürlerine evlendirme memurluğu yetkisi ve görevinin verilebileceğine dair onay verildiğinden, il ve ilçe müftülüklerinde tespit edilen personele Valilik Makamının onayı alınarak evlendirme memurluğu yetkisi verilip verilmediği,

**Yetki Sınırı****03.03- Evlendirme Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesi gereğince;**

Kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkilerinin, büyükşehir belediye başkanları için büyükşehir belediye hudutları, diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar ile müftülük görevlileri için yetki alanında bulunan il, ilçe, belediye ve köy hudutları, muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlı olacağından ve nüfus memurlarına birden fazla köy veya kasabada ya da bütün ilçede evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verilebileceğinden, evlendirme memurlarının idari yetki sınırlarına riayet edip etmedikleri,

**Yabancıların Türkiye'de Evlenmesi****03.04- Evlendirme Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi uyarınca;**

a) Türkiye'de bir Türk vatandaşı ile bir yabancı ya da farklı uyruklu yabancı iki kişi yetkili Türk evlendirme memuru önünde evlenebilecekleri (eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye, belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürleri yetkilidir), ayrıca aynı devlet vatandaşı olan iki yabancının kendi milli kanunları yetki vermiş olduğu takdirde, o devletin Türkiye'deki temsilcilikleri önünde evlenme yapabilecekleri gibi yetkili Türk makamları önünde de evlenebileceklerinden;

Yabancıların evlenme isteklerine dair müracaatların evlendirme memurluklarınca kabul edilip, bu Yönetmeliğin Türk vatandaşlarının evlenmeleri hakkındaki esas ve usul hükümlerinin yabancılar için de uygulanıp uygulanmadığı,

b) Evlenme ehliyet belgesinin tarafların uyruğu bulunduğu devlet makamlarından bizzat temin edilmesi esas olmakla birlikte, bunun mümkün olmaması halinde bu belgenin evlendirme memurları tarafından Genel Müdürlük aracılığı ile istenip istenmediği,

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği****Evlenme Ehliyet Belgesi Düzenlenmesi**

**03.05-** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesi uyarınca;*

04/04/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamındaki yabancılardan; ikamet izni dışında Türkiye'de bulunan vatansız, mülteci, şartlı mülteci, ikinci koruma statüsünde bulunanlar ve uluslararası koruma başvuru sahipleri ile geçici koruma kapsamına alınan yabancıların evlenme müracaatlarının evlendirme memurları tarafından kabul edilip edilmediği; bunların evlenme manilerinin bulunup bulunmadığının il göç idaresi müdürlüklerince tutulan dosyalarındaki bilgi ve belgelere göre tespit edilerek, yine il göç idaresi müdürlüklerince düzenlenecek evlenme ehliyet belgesine göre yapıp yapılmadığı; bu şekilde yapılan evlendirme işlemlerine ilişkin bildirimlerin il göç müdürlüklerine yapıp yapılmadığı,

**Evlenme Ehliyeti ve Şartları**

**03.06-** *4721 sayılı Türk Medeni Kanununun evlenme ehliyetinin şartlarına ilişkin 124-128 inci maddeleri ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesi uyarınca;*

**a)** On sekiz yaşını doldurmuş, mahkemece vesayet altına alınmamış olan erkek ve kadın başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın,

**b)** On yedi yaşını tamamlayan erkek ve kadının velinin izni, veli yoksa vasi veya vesayet makamının izni ile,

**c)** On altı yaşını dolduran kadın ve erkek hâkimin izni ile evlenebileceğinden,

Ancak; ayırt etme gücüne sahip olmayanlar ile on beş yaşını dolduran küçükler, mahkemece ergin kılınsa dahi evlenemeyeceklerinden, belirtilen şartlara uyulup uyulmadığı,

**Evlenme Engelleri**

**03.07-** *4721 sayılı Türk Medeni Kanununun evlenme engellerine ilişkin 129-133 üncü maddeleri ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 15 inci maddesi uyarınca;*

Evlenmeyi engelleyen durumlardan,

**a) Hısımlık;** (1- Üstsoy ve altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında, 2- Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoy ve altsoy arasında, 3- Evlat edinen ile evlatlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoy ve eşi arasında)

**b) Evli olmak;** (Nüfus kaydına göre evli görünen bir kimse önceki evliliğinin sona ermiş olduğunu ispat etmedikçe yeniden evlenemez. Müracaat sırasında, önceki evliliğin ölüm, boşanma veya evliliğin herhangi bir sebeple mahkeme kararı ile son bulmuş olması halinde evlenme engeli ortadan kalkar. Ancak buna rağmen, bu durum aile kütüklerine tescil edilmedikçe yeniden evlenme yapılamaz.)

**c) Kadın için kanuni bekleme süresinin dolmamış olması;** (Boşanmış, evliliğinin butlanına hükmedilmiş veya kocası ölmüş kadın, boşanma veya evliliğin butlanına dair mahkeme kararı veya kocasının ölüm tarihinden itibaren üç yüz gün geçmedikçe yeniden evlenemez. Ancak kadın üç yüz günlük süre dolmadan önce doğum yaptığı veya mahkemece bu sürenin kısaltılmasına veya kaldırılmasına karar verildiği takdirde, kadın için bekleme süresi ortadan kalkar.)

**ç) Gaiplik durumu;** (Gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.)

**d) Sağlık raporunun/resmi sağlık kurulu raporunun bulunmaması;** (Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamnamede öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamaz.)

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği**

e) **Akil hastalığı**; (Akıl hastaları evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla anlaşılmadıkça evlenemezler.) gibi evlenme engellerinin evlendirmelerde dikkate alınıp alınmadığı,

**Müracaat mercii**

**03.08-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu 134 üncü maddesi ve Evlendirme Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesi uyarınca;

Birbirleriyle evlenecek kadın ve erkeğin, içlerinden birinin oturduğu yer evlendirme memurluğuna birlikte müracaat etmeleri gerektiğinden,

Ayrıca yerleşim yeri köy ya da belde olan ve yabancı uyruklu kişilerle evlenecek Türk vatandaşlarının, yerleşim yerlerinin bağlı bulunduğu belediye evlendirme memurluklarına ya da o yerin ilçe nüfus müdürlüğüne müracaat etmeleri gerektiğinden,

Müracaatların belirtilen esas ve usullere uygun olarak alınıp alınmadığı,

Kamu hizmetleri süreçlerinin kolaylaştırılması, vatandaşa yönelik hizmet yüklerinin azaltılması, hizmete erişimin daha hızlı ve etkili hale getirilmesi için evlenecek kişilerden yerleşim yeri ve diğer adres şartı aranmaksızın (muhtarlıklara yapılan evlendirme başvuruları hariç olmak üzere) evlenme müracaatlarının herhangi bir evlendirme memurluğuna yapılması, evlendirme işlemlerinin bu evlendirme memurluğu tarafından yürütülmesi amacıyla Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün 29/12/2020 tarihli ve 140591 sayılı yazısında belirtilen usul ve esaslara uygun olarak evlendirme işlemlerinin yapılıp yapılmadığı,

**Müracaatta Usul**

**03.09-** Evlendirme Yönetmeliği'nin 18 inci maddesi uyarınca;

Evlenme müracaatının kadın ve erkek veya onların vekillerince örneğine uygun olarak düzenlenmiş ve imza edilmiş olan "Evlenme Beyannamesi" ile yapılıp yapılmadığı,

Evlenme müracaatının sözlü olarak yapılması durumunda, sözlü müracaatın evlendirme memuru huzurunda evlenme beyannamesine geçirilerek taraflarca imzalanıp evlendirme memurları tarafından da imzalanarak tasdik edilip edilmediği,

**İmza Atamayanlar ve Bedeni Eksiklikleri Olanlar**

**03.10-** Evlendirme Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesi uyarınca;

a) **Evlenmek için müracaat edenlerden imza atamayanlar olduğu takdirde**, imza edeceği yerlere sol elinin işaret parmağının izi alınarak, varsa kendi adına kazılı bulunan mührünün de basılıp basılmadığı, sol el işaret parmağının bulunmaması halinde ya da diğer parmaklarda eksiklik bulunması halinde madde metninde belirtilen şekilde parmak izi alınarak ve durumun beyanname üzerinde açıklanarak evlendirme memurunca imzalandıktan sonra mühürle tasdik edilip edilmediği,

b) **Sağır ve dilsizlerin** evlenmeye dair isteklerini özel işaretlerle belirlemeleri iradelerini açıklamaları manasına geleceğinden, gerek müracaat sırasında ve gerekse tören sırasında ihtiyaç duyulduğu takdirde, işlemlerin bu özel işaretlerden anlayanlar aracılığıyla sonuçlandırılarak aracılık yapanların da imzalarının alınıp alınmadığı,

**Evlenme Dosyalarında Bulunacak Belgeler**

**03.11-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 136 ncı maddesi ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 20 nci maddesi uyarınca;

a) Evlenme dosyasına;

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği**

-Evlenme beyannamesinin, (İzin belgesi talebinde evlenme izin belgesi iki örnek olarak düzenlenir.)

-Resmî veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarından alınacak sağlık raporunun/resmî sağlık kurulu raporunun,

-Rıza belgesinin,

-Vesikalık fotoğrafın,

-Nüfus kayıt örneğinin veya evlenme ehliyet belgesinin konulup konulmadığı,

**b)** Akıl hastalarının evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığının resmî sağlık kurulu raporu ile belgelendirilip belgelendirilmediği, evlenmeleri ana, baba veya vasinin rızasına ya da hâkimin iznine bağlı olanlar için evlenme beyannamesine eklenmesi gereken rıza belgesinin ya da hâkimin izin belgesinin evlenme dosyasında mevcut olup olmadığı,

**c)** Yabancılar için, yetkili merkezi makamlarca veya o devletin yerel temsilcilikleri tarafından kişinin adını, soyadını, ana ve baba adı ile doğum tarihini ve evlenmesine engel halinin bulunup bulunmadığını gösterir şekilde düzenlenerek verilmiş ve usulüne göre tasdik edilmiş olan belgenin evlenme ehliyet belgesi olarak kabul edilip edilmediği,

**ç)** Fahri konsolosluklarca düzenlenen belgelere dayanılarak işlem tesis edilmeyeceğinden, yabancı resmi makamlarca verilmiş olan evlenme ehliyet belgelerinin işleme alınmasında *Yönetmeliğin 20 nci maddesinde ve 08.10.2022 tarihli Nüfus Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Açıklamanın 63 üncü maddesinde* belirtilen hususlara riayet edilip edilmediği,

**Evlenme İzin Belgesi**

**03.12-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 139 uncu maddesi ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 22 nci maddesi uyarınca;

Evlenme dosyasının incelenmesi sonucunda, evlenmelerine engel bir hallerinin bulunmadığı ve belgelerinin de tam olduğu tespit edilen çiftlere istedikleri takdirde, beyannamenin izin belgesi bölümünün onaylanarak verileceği, böyle bir belgeyi alan çiftlerin yurt içinde veya dışında evlendirmeye yetkili makam huzurunda ayrıca bir dosya düzenlenmesine lüzum kalmaksızın evlenebileceği; belgenin verildiği tarihten itibaren 6 ay süreyle geçerli olacağı, bu hususun da belge üzerinde gösterileceği, bu belgeye dayanarak evlendirmeyi yapan yetkili makamın izin belgesini veren evlendirme memurluğuna bu durumu 15 gün içinde bildirmekle görevli oldukları hususlarının evlendirmelerde göz önünde bulundurulup bulundurulmadığı,

**Evlenmenin Reddi**

**03.13-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 137 nci maddesi ile Evlendirme Yönetmeliğinin 23 üncü maddesi uyarınca;

Evlendirme memurunun, Yönetmeliğin 15 inci maddesinde sayılan evlenme manilerinin herhangi birinin tespiti ya da başvurunun usulüne uygun olarak yapılmadığı veya evleneceklerden birinin evlenmeye ehil olmadığı hallerinde evlenme yapmayı ret edeceği ve bu hususun gerekçeli ve yazılı olarak taraflara derhal duyuracağı hükmüne uyulup uyulmadığı,

**Evlenmeye İtiraz, Usul ve Süre**

**03.14-** Evlendirme Yönetmeliği'nin 24 üncü maddesinde;

**a)** Evlenme gününden önceki günün mesai saati bitimine kadar tarafların evlenmeye ehil olmadıkları veya evlenme manilerinden birinin bulunduğunu ileri sürerek evlenmenin yapılmasına yazılı olarak itiraz edilebileceği, evlenme gününde yapılan itirazların kabul edilmeyeceği,

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği**

b) Evlenme manileri dışında bir sebebe dayanan itiraz dilekçesinde itiraz edenin açık kimliği, adresi ile imzasının bulunmasının şart olduğu ve itirazın evlenme manilerinden birine dayanması halinde bununla ilgili belgelerin dilekçeye eklenmesi veya hiç olmazsa bir maniye dair inandırıcı belgelerin verilmesi gerektiği,

c) Evlenme mani sebebi ile yapılan itirazda, itirazın aksini gösterir bir belgenin dosyada bulunması halinde, itirazın evlendirme memuru tarafından derhal reddedilerek taraflara bilgi verileceği,

ç) Usulüne uygun biçimde yapılmış itirazların en geç 24 saat içerisinde taraflara duyurularak 10 gün içinde cevap verilmesinin ve varsa iddianın aksini gösterir belgelerin gönderilmesinin isteneceği, gerekirse ilgili makamlarla bu konuda yazışılacağı, cevaplar geldikten veya cevap verilmesi için konulan süre dolduktan sonra dosyanın yeniden incelenerek;

-İtirazın yerinde olduğunun anlaşılması halinde taraflara ve itiraz edene derhal bilgi vererek evlenme yapmanın reddedileceği,

- İtirazın gerçek olmadığı veya mevcut olsa dahi iddia edilen engelin daha sonra hukuki bir işlem ile ortadan kalkmış olduğu tespit edilirse itirazın reddedilerek sonucun taraflara ve itiraz edene bildirilip evlenme işleminin yürütüleceği,

d) İtiraz edenin 10 gün içinde mahkemeden evlenmenin men'i davası açıldığına ve evlenmenin durdurulduğuna dair bir karar getirmesi halinde evlenme işlemlerinin mahkeme sonuna kadar durdurulup taraflara duyurulacağı, hüküm altına alındığından, madde hükmüne uygun işlem yapıp yapılmadığı,

**Cumhuriyet Savcılığının İtiraz Yetkisi**

**03.15-** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 25 inci maddesi uyarınca;*

Evlenme manilerinin bulunduğu yolunda Cumhuriyet Savcılığına yapılan ihbarın Cumhuriyet Savcılığınca ciddi bulunması halinde durumun evlendirme memurluğuna bildirilmesinden sonra, itirazın 24 üncü maddede belirtilen usul ve esaslara göre incelenip, itirazın yerinde görülmemesi halinde Cumhuriyet Savcılığına bilgi verilerek evlenme işleminin yürütüleceği ve Cumhuriyet Savcılığınca 10 gün içinde evlenmenin men'i davasının açıldığının bildirilmemesi halinde de evlenmenin yapıp sonucun gerekçeli olarak Cumhuriyet Savcılığına bildirilmesi gerektiğinden, madde hükmüne uygun işlem yapıp yapılmadığı,

**Tören Yerleri**

**03.16-** *4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 141 inci maddesi ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 26 ncı maddesi uyarınca;*

Evlenme törenlerinin ilgili makamlarca bu iş için tahsis edilmiş olan resmi salon veya yerlerde yapılması esas olmakla birlikte, tarafların isteği üzerine;

a) İkametgâhlarda, özel bina veya salonlarda,

b) Tutuklu veya hükümlüler için Cumhuriyet Savcılığınca izin verilmesi üzerine ceza veya tutukevinde,

c) Hastalar için baştabibin veya müdürün izin vermesi üzerine hastanelerde,

Evlenme töreni yapılabileceğinden,

Ancak evlenmenin mahiyeti ile bağdaşmayan veya tarafların serbestçe iradelerini açıklamalarına imkân vermeyen yerlerde veya mabetlerde evlenme töreni yapılamayacağından, madde hükmüne uygun işlem yapıp yapılmadığı,



**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği****Evlenmede Aleniyet, Usul ve Şekil**

**03.17-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 141 inci maddesi ile Evlendirme Yönetmeliğinin 27 nci maddesi gereğince;

a) Evlenmenin, evlendirmeye yetkili bir görevli önünde en az iki tanıkla birlikte ve bizzat tarafların huzuru ile aleni olarak yapılması gerektiği, davetli bulunmaması halinin evlenmenin aleni yapılmadığı manasına gelmeyeceği ve vekâletle evlenme yapılamayacağı hususlarına riayet edilip edilmediği,

b) Evlenme kütüğünün ilgili bölümlerinin taraflar ve şahitler ile evlendirme memurunca tarih ve saat yazılarak imzalanıp imzalanmadığı,

**Aile Cüzdanının Verilmesi**

**03.18-** 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 143 üncü maddesi, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41 inci maddesi ile Evlendirme Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi gereğince;

Evlendirme memurluğunca evlenen her çiftte bir uluslararası aile cüzdanı verilir verilmediği, uluslararası aile cüzdanının seri ve numarasının evlenme kütüğüne yazılıp yazılmadığı,

**Evlenmenin Nüfus Müdürlüklerine Bildirilmesi ve Aile Kütüklerine Tescili**

**03.19-** 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 23 üncü maddesi Nüfus Hizmetleri Uygulama Yönetmeliğinin 22 nci maddesi ile Evlendirme Yönetmeliğinin 32 nci maddesi gereğince;

Yetki verilen evlendirme memurluklarınca evlenme bildiriminin düzenlenmesine ilişkin bilgilerin evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren on gün içerisinde elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilip gönderilmediği, elektronik ortamda gönderilememesi veya tescil edilememesi halinde on gün içinde o yerin nüfus müdürlüğüne, iki (2) örnek evlenme bildirimini içerecek şekilde gönderilip gönderilmediği,

**Evlenmelerde Yabancı Uyruklular İçin Yapılacak İşlem**

**03.20** Evlendirme Yönetmeliği'nin 34 üncü maddesi uyarınca;

Yetkili Türk makamları önünde evlenen yabancı uyruklu çiftlere aile cüzdanı ve ayrıca istekleri halinde çok dilli evlenme belgesinin verilir verilmediği, (Çok Dilli Evlenme Ehliyet Belgesi sadece il nüfus müdürlüklerinden, ilçe nüfus müdürlüklerinden, dış temsilciliklerden ve e-devlet üzerinden düzenlenmektedir.)

Bu yabancıların, Uluslararası Kişisel Hal Komisyonu Üyesi bir devletin vatandaşı olmaları halinde, bu evliliğin, 1958 tarihinde İstanbul'da imza edilen 3 numaralı Uluslararası Bilgi Teatisi Hakkında Sözleşme gereğince, gerekli kart doldurularak yabancıнын doğum yeri nüfus idaresine gönderilip gönderilmediği, (Evlenenlerden birinin yabancı olması halinde de aynı işlem yapılır.)

**Evlenme Akdinin Evlenme Kütüğüne Geçirilişi**

**03.21-** Evlendirme Yönetmeliği'nin 35 inci maddesi uyarınca;

- a) Yapılan evlenmelerin "Evlenme Kütüğü"ne geçirilerek karı-koca, şahitler ve memur tarafından imza edilip edilmediği,
- b) Evlenme kütüğünde silinti ve kazıntı yapılamayacağından, yanlış yazılan bilgilerin nüfus mevzuatına uygun olarak düzeltilip düzeltilmediği,
- c) Evlenme kütük kayıtlarının nüfus müdürlüklerince veya evlendirme memurluğunca düzenlenen evlenme ehliyet belgelerine uygun olarak tutulup tutulmadığı,
- ç) İş hacmi göz önüne alınarak birden fazla "Evlenme Kütüğü" kullanılıp kullanılmadığı,

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği****Evlenme Kütüklerinin Tasdiki ve Arşivlenmesi**

**03.22-** *Evlenme Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi uyarınca;*

a) Evlenme kütüklerinin sahife birleşim yerlerinin nüfus müdürlüğüne ait mühürle mühürlenip, sonuna kaç sayfeden ibaret olduğu yazılıp tasdik edildikten ve cilt numarası verildikten sonra kullanılıp kullanılmadığı,

b) Köy, belediye, ilçe müftülükleri veya ilçe evlendirme memurlarına ait kütük defterlerinin ilçe nüfus müdürlüğü tarafından, il müftülükleri ile il merkez belediye evlendirme memurluklarına ait kütük defterleri de il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü tarafından; evlendirme nüfus memurluğunca yapıldığı takdirde ise defterlerin mülki idare amirince tasdik edilip edilmediği,

c) Köylerde dolan ciltlerin nüfus müdürlüğüne zimmetle teslim edilip edilmediği, teslim alınan ciltlerin arşivlenip arşivlenmediği,

**Kullanılacak Defterler**

**03.23-** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 39 uncu maddesi uyarınca;*

Evlendirme memurluklarınca ilgili bölümleri doldurulmuş ve alt kısmı amirce tasdik edilmiş “Gelen ve giden evrak kayıt defteri”, “Zimmet” ve “Posta zimmet” defterlerinin tutulup tutulmadığı,

**Dayanak Belgelerinin İmhası**

**03.24-** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 41 inci maddesi uyarınca;*

a) Evlenmenin yapılması esas olan dosya ve belgelerin evlenme tarihinden itibaren 10 yıl geçtikten sonra imha edilip edilmediği,

b) Evlenme kütükleri ve evlenmenin nüfus kütüklerine tesciline dair bildirimlerin hiç bir suretle imha edilmeyeceği hususuna uyulup uyulmadığı,

**Dosyaların Geçerlilik Süresi**

**03.25-** *4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 140 ıncı maddesi ile Evlendirme Yönetmeliği'nin 42 nci maddesi uyarınca;*

Evlenmeye esas olmak üzere hazırlanan dosyaların geçerlilik süresi düzenleme tarihinden itibaren 6 ay olduğundan, bu süre içerisinde evlenme yapılmadığı takdirde dosyanın işlemden kaldırılarak iptal edilip edilmediği,

**Evlendirme Memurlarının Nitelikleri**

**03.26-** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 43 üncü maddesi uyarınca;*

Evlendirme memurlarının öncelikle öğrenim derecesi benzerlerinden yüksek, konuşma yeteneği iyi, diksiyonu düzgün, genel kültür ve davranışları bakımından olumlu olanlar arasından seçilip seçilmediği,

**Hizmetiçi Eğitim**

**03.27** *Evlendirme Yönetmeliği'nin 44 üncü maddesi uyarınca;*

Evlendirme memurlarının ihtiyaca göre vali ve kaymakamlarca yapılacak programa uygun olarak eğitime tabi tutulup tutulmadıkları,

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği****İmza ve Mühür Örnekleri****03.28- Evlendirme Yönetmeliğinin 46 ncı maddesi uyarınca;**

Evlendirme memurlarının, örneğine uygun olarak hazırlayacakları imza ve mühür örneklerini mahalli nüfus idarelerine gönderip göndermedikleri, evlendirme memurlarının değişmesi halinde yeni örneklerin en geç 3 gün içinde düzenlenerek gönderilip gönderilmediği,

**Kıyafet****03.29- Evlendirme Yönetmeliği'nin 48 inci maddesi uyarınca;**

Evlendirme memurlarının evlendirme töreninde modeli Genel Müdürlükçe belirlenen özel bir cübbe giymeleri gerektiğinden, yönetmelik hükmüne uyulup uyulmadığı,

**Devir ve Teslim Mükellefiyeti****03.30- Evlendirme Yönetmeliği'nin 49 uncu maddesi uyarınca;**

Başka bir yere atanma, devlet memurluğundan çekilme, emeklilik, ölüm veya yetki düzenlenmesi gibi sebeplerle kesin olarak memurun görevinden ayrılmasını gerektiren hallerde yerine gelen veya yetki verilen memura, henüz gelmemiş ise, geldiğinde ona devredilmek üzere nüfus müdürlüklerinde il ve ilçe nüfus müdürleri, belediyelerde belediye başkanı, il ve ilçe müftülüklerinde il ve ilçe müftüsü tarafından gösterilen kimseye, köy muhtarları kendi aralarında Evlendirme Yönetmeliğinin 51 inci maddesindeki usule göre devir ve teslim yapmakla mükellef olduğundan,

Devir ve teslim işlemlerinin Yönetmeliğin 50, 51 ve 52 nci maddeleri ile belirlenen esas ve usullere uygun olarak yapılıp yapılmadığı,

**04. CEZA HÜKÜMLERİ****04.01- Evlendirme Yönetmeliği'nin 56 ncı maddesi uyarınca;**

Evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran, kendisi evli olmamakla birlikte evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran, gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kimseler hakkında,

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 230 uncu maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere durumun belgelerle birlikte Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilip ettirilmediği,

**05. DENETİM****05.01- Evlendirme Yönetmeliği'nin 4, 5 ve 53 üncü maddeleri uyarınca;**

Evlendirme daire ve memurluklarının, il ve ilçe nüfus müdürleri tarafından en az üç yılda bir denetlenip denetlenmediği, denetim sırasında tespit edilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususların bir rapora bağlanarak bir örneğinin ilgili memura da verilip verilmediği,

**06. GÖREV VE SONUC**

**06.01-** Evlendirme memurluğu görevinin hangi tarihler arasında kimler tarafından ifa edildiği ve raporun kaç madde üzerinden kaç adet yazılıp nerelere verildiği hususları ile genel kanaat belirtilir.

**06.02-** İş bu Evlendirme İşleri Teftiş Rehberi, İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının 04.01.2024 tarih ve E-24386049-662-16134 sayılı görev emri uyarınca tarafımızdan

**İçişleri Bakanlığı.....EVLENDİRME İŞLERİ TEFTİŞ REHBERİ.....Mülkiye Müfettişliği**

düzenlenmiş, E-İçişleri modülüne dijital olarak yüklenmiş, arşiv için 1 nüsha düzenlenerek Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığına teslim edilmiştir. 13.03.2025

Yener YÜKSEL  
Mülkiye Başmüfettişi

Hakan ÖZARSLAN  
Mülkiye Müfettişi

Zafer YİĞİT  
Mülkiye Müfettişi